

Anneta Sadowska-Martyka

CLIMATES

– Creative Language Learning and Multicultural Activities Together in European Schools Comenius 1

Zadaniem współczesnej edukacji nie jest już wpojenie uczniom określonych wiadomości, lecz przygotowanie młodego człowieka do życia w stale zmieniającym się świecie, w którym zauważalna jest rosnąca migracja, a co się z tym łączy – efekt mieszania się kultur i różnicowania się społeczeństw.

Polska rzeczywistość staje się coraz bardziej wielokulturowa, co nie zawsze jeszcze znajduje odzwierciedlenie w programach szkolnych. A przecież szkoła jest tym miejscem, gdzie poza wychowaniem w ogólnym tego słowa znaczeniu, szczególnie intensywnie przebiega proces wychowania kulturowego.

W Szkole Podstawowej nr 81 w Warszawie od września 2008 roku prowadzony jest dwuletni wielostronny projekt partnerski CLIMATES (*Creative Language Learning and Innovative Multicultural Activities Together in European Schools*), adresowany do uczniów klas I-III. Przy realizacji projektu współpracuje 12 instytucji z 11 krajów europejskich.

Główne cele projektu

Główne cele projektu to: wyposażenie przyszłych obywateli w narzędzia, które rozwiną ich kompetencje wielokulturowe i będą promować umiejętność efektywnego współdziałania w sytuacjach różnorodnych kulturowo, a w szczególności otwartości na innych, ich kulturę, język i zwyczaje, zwiększenie roli i znaczenia twórczego podejścia do wczesnego nauczania języka obcego i wdrażanie nowoczesnych metod w celu promowania wielojęzyczności, uwrażliwianie na potrzeby innych i kształtowanie umiejętności słuchania innych, mówiących o sobie i swoim życiu.

Edukacja wielokulturowa, w kontekście tego projektu, promuje przede wszystkim szacunek dla różnorodności i dotyczy zarówno procesu budowania własnego dziedzictwa kulturowego, jak i zrozumienia, że żadna kultura nie jest nadrzędna lub podrzędna w stosunku do innych. Projekt ma za zadanie budzenie ciekawości i fascynacji tym, co inne, ale również piękne i intrygujące.

Dane dotyczące grupy uczących się

W pracach projektowych uczestniczą wszyscy uczniowie klas 0-VI SP nr 81 w Warszawie, jednakże głównymi adresatami projektu, zaangażowanymi w realizację wszystkich zadań projektowych, są uczniowie klas I-III. Zajęcia wpisane są w obowiązkowy program kształcenia zintegrowanego. Zespoły klasowe nie były w żaden sposób dobierane. Składają się na nie zarówno uczniowie o harmonijnym rozwoju, jak i dzieci z różnego rodzaju dysfunkcjami.

Opis działań

W pierwszej fazie realizacji projektu uczniowie tworzyli *The Travelling Suitcase* („Podróżującą Walizeczkę”), zawierającą pomoce niezbędne do zapoznania dzieci z partnerskich szkół z Polską. Dzieci przygotowywały (pisały, ilustrowały) legendę o smoku wawelskim, Lechu, Czechu i Rusie, wybierały stroje ludowe, przygotowywały gry, zabawy, puzzle, układanki, a także prezentacje multimedialne. W tej fazie głównym celem było budowanie świadomości własnego dziedzictwa kulturowego i tradycji swojego kraju.

Następny etap projektu obejmował wspólne działania typowe dla edukacji wczesnoszkolnej, takie jak praca z piosenką, bajki i prace plastyczne,

które wykonywane były przez wszystkich i zamieszczane na wspólnej stronie internetowej.

Równolegle do zajęć prowadzonych w klasach odbywały się wizyty nauczycieli w szkołach partnerskich, gdzie przedstawiali oni przygotowane przez uczniów materiały (*The Travelling Suitcase*). Dzieci miały okazję bezpośrednio poznać elementy kultury innych krajów europejskich – piosenki, tańce, prace plastyczne, stroje ludowe, potrawy regionalne.

Wypracowane materiały, scenariusze lekcji i pomoce do zajęć są w trakcie opracowywania i będą opublikowane po zakończeniu projektu (koniec 2010 roku). W Mazowieckim Samorządowym Centrum Doskonalenia Nauczycieli w Warszawie odbyły się warsztaty przedstawiające pierwsze wnioski oraz praktyczne przykłady (Edukacja

Humanistyczna we Wczesnoszkolnej Edukacji Językowej). 10 kwietnia br. także w MSCDN w Warszawie odbędzie się konferencja metodyczna, podczas której koordynator projektu oraz delegacja ze szkoły włoskiej, koordynującej projekt, przedstawią wyniki prac projektowych. W ofercie kursów MSCDN w Warszawie znajduje się 12-godzinny kurs Edukacja Wielokulturowa i Wielojęzyczna we Wczesnoszkolnym Nauczaniu Języka Angielskiego, prowadzony przez krajowego koordynatora projektu CLIMATES, zaplanowany na 26-28 sierpnia 2010 roku.

Autorka jest pracownikiem Mazowieckiego Samorządowego Centrum Doskonalenia Nauczycieli Wydział w Warszawie

Sharing Multicultural Stories about Cooperation Project nagrodzony European Language Label 2008

Wielką i niełatwą sztuką jest odpowiednio wprowadzić dziecko w świat dorosłych. Dorośli, kiedy chcą się czegoś dowiedzieć, posiadają już wiele różnych umiejętności, narzędzi i znają wiele strategii. Dziecko musi się tego wszystkiego dopiero nauczyć.

Projekt *Sharing Stories about Cooperation*, realizowany w latach 2005-2008 w Szkole Podstawowej nr 112 w Warszawie, powstał na bazie projektu europejskiego *Learning by Sharing* (Comenius 2.1). Jego głównym celem było opracowanie i wdrażanie programu integrującego treści nauczania z zakresu wczesnego nauczania języka angielskiego z kształtowaniem postaw prospołecznych oraz tych zadań, które wyrażone są w programie nauczania zintegrowanego DKW-4014-11/99, w części dotyczącej umiejętności i osiągnięć po I etapie edukacyjnym.

Programem uczenia się we współpracy objętych zostało dziesięć dwudziestoosobowych grup – łącznie 200 uczniów. Spełnione zostały niezbędne warunki, aby praca w grupach miała charakter uczenia się we współpracy:

- interakcja „twarzą w twarz” (odpowiednie ustawienie stolików),
- pozytywna współzależność – „twój sukces jest moim sukcesem” (techniki pracy),
- indywidualna i grupowa odpowiedzialność (techniki pracy),
- analiza procesów grupowych (ocena pracy grupy, samoocena).

Program *Sharing Stories about Cooperation* jest upowszechniany zarówno w kraju jak i za granicą.

Koordynator projektu: Annetta Sadowska-Martyka